

Accountantsverslag
Gemeente Echt-Susteren

27 juni 2025

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Echt-Susteren
Nieuwe Markt 55
6101 CV ECHT

Betreft: accountantsverslag 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

U hebt ons opdracht gegeven de jaarrekening 2024, welke onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag

Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen vanuit onze accountantscontrole samen. Daarnaast gaan wij nader in op een aantal formele aspecten die samenhangen met onze controlewerkzaamheden. Onze bevindingen vloeien voort uit onze werkzaamheden als onderbouwing van ons oordeel. Deze werkzaamheden zijn gericht op het uitbrengen van een controleverklaring als resultaat van de controle van de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraude. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven ernaar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Tot slot

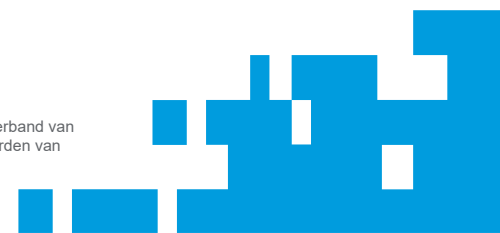
Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. S.J.M. Prevoo RA

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
ASSURANCE | TAX | CONSULTING

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255759.

Inhoud

1. Samenvatting	4
Controleverklaring Goedkeurings- en rapporteringstoleranties Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen	
2. Belangrijkste controlebevindingen	10
Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen Overige bevindingen Wet normering topinkomens (WNT) Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's	
3. Analyse van de jaarrekening	18
Ontwikkeling van balansverhoudingen Kengetallen Resultaat verslagperiode en financiële positie Weerstandsvermogen	
4. Overige elementen	23
Frauderisicofactoren Geautomatiseerde gegevensverwerking Naleving van wet en regelgeving	

1. Samenvatting

Controleverklaring

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2024 is goedkeurend. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2024 van de gemeente Echt-Susteren en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen.

Als gevolg van de aanpassing van de Gemeentewet verstrekt de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 geen rechtmatigheidsoordeel meer over de jaarrekening als geheel. De gemeente heeft een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening opgenomen waarin het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties.

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Een fout wordt als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de financiële overzichten nemen. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten en onzekerheden die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole worden geïdentificeerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt de gemeenteraad de goedkeuringstolerantie (materialiteit) en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het controleprotocol 2024 van de gemeente Echt-Susteren. De rapporteringstolerantie is eveneens in het controleprotocol voorgeschreven.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten	1% van de totale lasten	€ 1.301.000	€ 50.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 3.903.000	€ 50.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

De goedkeurings-tolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten. De rapporterings-tolerantie is overeenkomstig het controleprotocol.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten - SiSa

Waar de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 enkel een getrouwheidsoordeel verstrekt over de jaarrekening als geheel, wordt verwacht dat de accountant ten aanzien van de verantwoorde specifieke uitkeringen een oordeel verstrekt over de rechtmatigheid. Omdat dit oordeel specifiek wordt verstrekt voor de verantwoording van de specifieke uitkeringen en dus geen oordeel vormt over de jaarrekening als geheel, is dit oordeel in een separate paragraaf van de controleverklaring opgenomen, genaamd “Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten”.

De verantwoording van de Single Information en Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de lasten kleiner of gelijk zijn aan € 125.000;
- 10% indien de lasten groter zijn dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk zijn aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de lasten groter zijn dan € 1.000.000.

Zoals hierboven beschreven, zijn de rapporteringstoleranties voor de SiSa-verantwoordingsinformatie afwijkend van de rapportagetoleranties voor de overige onderdelen van de jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen en de Algemene Rekenkamer te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen.

Wij hebben in onze controle in overeenstemming met de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2024 specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa-verantwoordingsinformatie. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:

- indicatoren die van invloed zijn op de financiële vaststelling; en
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren die van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa-verantwoordingsinformatie. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op de negen rechtmatigheidscriteria. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit verslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel die als bijlage bij de SiSa-verantwoordingsinformatie moet worden meegezonden.

Deze tabel moet ook worden meegezonden wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld.

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen (SiSa) zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Bevindingen controle SiSa-verantwoordingsinformatie				
SiSa-regeling		Fout of onzekerheid	Financiële omvang van fout of onzekerheid	Toelichting
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

VWS H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO 210B	Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

Onderstaand zijn de fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden schematisch weergegeven. Wij hebben één fout en één onzekerheid groter dan de rapporteringstolerantie in de jaarrekening vastgesteld. De ongecorrigeerde controleverschillen zijn op de navolgende pagina's tekstueel nader toegelicht. De ongecorrigeerde controleverschillen overschrijden individueel en gezamenlijk de goedkeuringstolerantie niet en zijn derhalve niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Er is sprake van ongecorrigeerde controleverschillen. Deze controleverschillen overschrijden de goedkeuringstolerantie niet en zijn niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Overzicht fouten en onzekerheden	
Fouten	
Onjuiste periodetoerekening overige lasten	€ 181.000
Totaalbedrag fouten	€ 181.000
Onzekerheden	
Onzekerheid prestatielevering Jeugdzorg	€ 1.624.000
Totaalbedrag onzekerheden	€ 1.624.000

2. Belangrijkste controlebevindingen

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen

Onzekerheid prestatielevring Jeugdzorg

De decentralisaties binnen het Sociaal Domein (Participatiewet, WMO en Jeugdwet) hebben er in 2015 toe geleid dat gemeenten extra taken kregen toegewezen waar zij niet (optimaal) op waren voorbereid. Het Sociaal Domein is voor gemeenten heden ten dage geen onbekend terrein meer. Desondanks bestaat de situatie dat de prestatielevring bij zorgverstrekkingen moeilijker kan worden vastgesteld dan bij reguliere inkoop. Uit dien hoofde voeren wij specifieke controlewerkzaamheden uit ten aanzien van het vaststellen van de zorglevring.

In dit kader hebben wij vastgesteld dat de gemeente voor een aantal geselecteerde dossiers geen reactie heeft ontvangen op haar uitvraag of zorglevring heeft plaatsgevonden. Hoewel het uitblijven van een reactie niet per definitie betekent dat geen zorg wordt geleverd, leidt dit tot een onzekerheid ten aanzien van het kunnen vaststellen van de prestatielevring. Omdat de zorglevring door middel van een detailcontrole is getoetst, dienen wij de geconstateerde bevinding te vertalen naar de gehele populatie, het zogeheten extrapoleren van de geconstateerde fout. Rekening houdende met deze extrapolatie bedraagt de totale onzekerheid ten aanzien van de zorglevring € 1.624.000.

De geconstateerde omvang inzake de onzekerheid bij het vaststellen van de prestatielevring van de zorg benadrukt het belang om de toets op prestatielevring te verweven in het primaire proces en gedurende het jaar interne controle uit te voeren op de effectieve werking van deze toetsing. Wij constateren dat de werkzaamheden ter vaststelling van de zorglevring in het kader van Jeugdzorg momenteel enkel worden uitgevoerd ten behoeve van de voor de jaarrekeningcontrole aan te leveren informatie. Hierdoor is de gemeente afhankelijk van een belronde die volgt uit een selectie die door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole wordt gemaakt. Wij benadrukken dat de interne controle primair is bedoeld ten behoeve van het college van B&W. Het periodiek reeds gedurende het jaar op verscheidene momenten uitvoeren van interne controlewerkzaamheden ten aanzien van onder andere de zorglevring in het kader van Jeugdzorg draagt eraan bij dat de gemeente zelfstandig tijdig op de hoogte is van eventuele onzekerheden of afwijkingen anderszins en daardoor reeds gedurende het jaar acties kan formuleren om hierop bij te sturen.

Tenslotte benadrukken wij dat het aantonen van prestatielevring van de zorg op meerdere manieren dan enkel via een belronde kan worden bewerkstelligd. Voorbeelden hiervan zijn het uitvoeren van nazorg op de zorgverstreking, een klachtenregistratie, het uitvoeren van enquêtes en het voeren van periodieke besprekingen met de zorgaanbieder. Laatstgenoemde mogelijkheid is met name een optie in het geval van zorgverstrekkingen waar direct contact met de jeugdige niet mogelijk is.

Er bestaat een onzekerheid ten aanzien van de prestatielevring van zorgverstrekkingen Jeugdwet ter grootte van € 1.624.000.

Als gevolg van onjuiste periodoerekening van overige lasten bestaat een fout ter grootte van in totaal € 181.000.

Onjuiste periodoerekening indexatie lasten 2023

Wij hebben een afwijking in de lasten geconstateerd inzake één factuur die door de gemeente in 2024 is ontvangen, maar betrekking heeft op de periode 2023. De factuur ziet op indexering van de in rekening gebrachte lasten over 2023. De indexering is vooraf schriftelijk overeengekomen, waardoor de indexering van de lasten door de gemeente voorzien had kunnen worden. De geconstateerde feitelijke afwijking bedraagt € 45.000. De extrapolatie uit hoofde van de vertaling van de constatering naar de totale populatie bedraagt € 136.000, hetgeen een totale fout van € 181.000 betekent.

Overige bevindingen

Niet voldoen aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels

Wij hebben op basis van een zogeheten spendanalyse, waarbij wij zijn uitgegaan van de (meerjarige) gerealiseerde lasten per project per leverancier, diverse deelwaarnemingen uitgevoerd ten aanzien van door de gemeente verstrekte opdrachten. Op basis van deze deelwaarnemingen constateren wij voor 6 opdrachten voor een bedrag van in totaal € 733.000 een onrechtmatigheid. De onrechtmatigheden hebben betrekking op het feit dat de gemeente Echt-Susteren bij deze opdrachten niet (aantoonbaar) heeft voldaan aan Europese aanbestedingswetgeving.

De aanbestedingsonrechtmatigheden vallen uiteen in een aantal oorzaken, te weten:

- Verlenging van lopende opdrachten, waardoor deze de aanbestedingsgrenzen overschrijdt. Volledigheidshalve vermelden wij dat één van deze opdrachten in 2025 Europees is aanbesteed.
- In gezamenlijkheid met een andere gemeente aanbesteden van een opdracht, waarbij voor de aanbestedingsvorm is uitgegaan van de lasten voor de gemeente Echt-Susteren. Feitelijk dienen de lasten voor het volledige aan te besteden perceel als grondslag voor de te hanteren aanbestedingsvorm.
- Het niet Europees aanbesteden van een opdracht, waar de raming van de opdracht de drempelwaarde voor Europees openbaar aanbesteden overschrijdt.

Vorenstaande aanbestedingsonrechtmatigheden zijn door het college van burgemeester en wethouders toegelicht in de jaarrekening en zijn daarmee getrouw verantwoord.

Wij hebben zes afwijkingen geconstateerd van in totaal € 733.000 als gevolg van het niet (aantoonbaar) voldoen aan de aanbestedingsregels.

Wij adviseren om voor ramingen die de Europese drempelwaarde benaderen deze via een Europese openbare procedure aan te besteden. Aanvullend adviseren wij aandacht te besteden aan opdrachten waarbij sprake is van stilzwijgende verlenging. Het stilzwijgend verlengen van al dan niet in het verleden meervoudig onderhands aanbestede opdrachten kan namelijk leiden tot het ongemerkt overschrijden van Europese drempelwaarden waardoor er op grond van de stilzwijgende verlenging een risico op onrechtmatige besteding van publieke middelen kan ontstaan.

Verlopen huurovereenkomst

De gemeente Echt-Susteren verhuurt een gebouw aan een stichting als bedrijfsruimte voor de uitoefening van de activiteiten van deze stichting. Bij aanvang van de verhuur van dit gebouw is tussen de gemeente en de betreffende stichting een huurovereenkomst afgesloten, waarbij deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 jaar, ingaande vanaf 1 januari 2018. In de huurovereenkomst is opgenomen dat de partijen ruim voor afloop van de huurtermijn, te weten 1 januari 2023, met elkaar in overleg gaan omtrent de verlenging van de huurovereenkomst op basis van dezelfde huurvoorwaarden.

Hoewel er volgens de gemeente feitelijk nog steeds sprake is van een verhuursituatie, hebben wij geconstateerd dat er geen schriftelijke verlenging heeft plaatsgevonden voor de huur van het gebouw. Hierdoor is reeds meer dan twee jaar sprake van een situatie zonder onderliggende geldige huurovereenkomst. Daarnaast hebben wij begrepen dat de gemeente niet voornemens is om de verhuur op te zeggen. Wij adviseren om verhuur van bedrijfsgebouwen aan partijen binnen de gemeente te allen tijde te laten plaatsvinden onder toepassing van een actuele huurovereenkomst, ook in het geval waar sprake is van verlenging van bestaande afspraken. Vorenstaande draagt bij om onduidelijkheden of eventuele disputen te voorkomen.

Volledigheidshalve vermelden wij dat de ambtelijke organisatie op grond van bovenstaande constatering direct actie heeft ondernomen, waarbij de gemeente in contact is getreden met de waarnemend voorzitter van de stichting. Naar wij begrijpen heeft de waarnemend voorzitter van de stichting aan de gemeente bevestigd dat de vigerende afspraken worden gecontinueerd in de aanloop naar een nieuwe huurovereenkomst. Momenteel wordt een nieuwe huurovereenkomst opgesteld tussen de gemeente en de stichting.

Wij vragen aandacht voor de aanwezigheid van geldige schriftelijke afspraken, ook in het kader van verlenging van verhuurtermijnen.

Wij constateren dat een investering ter grootte van € 150.000 in het verkeerde jaar is verantwoord.

Juiste periodetoerekening van investeringen

In het kader van onze werkzaamheden ten aanzien van inkopen en betalingen uitgevoerd in 2025 hebben wij geconstateerd dat één factuur met betrekking tot een investering in 2025 is verantwoord, terwijl de werkzaamheden zijn uitgevoerd in 2024. Vorenstaande betekent dat de investering feitelijk in 2024 had moeten worden verantwoord, met als gevolg dat de materiële vaste activa voor een bedrag ter grootte van € 150.000 te laag is verantwoord.

De Nota afschrijvingsbeleid van de gemeente bepaalt dat afschrijvingen op het activum starten in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het actief gereedkomt. De hiervoor genoemde bepaling betekent dat in 2024 geen afschrijvingen dienen plaats te vinden op het actief en dat bovenstaande constatering geen invloed op heeft op het resultaat en vermogen.

Wet normering topinkomens (WNT)

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd.

Wij wijzen u voorts op het feit dat de verplichting geldt om de WNT-verantwoording openbaar toegankelijk op internet te publiceren voor een periode van tenminste zeven jaar, als onderdeel van de jaarrekening of desgewenst als apart document. De gegevens moeten vrij toegankelijk zijn en eenvoudig te vinden zijn. Wij geven uit dien hoofde in overweging om de WNT-verantwoordingen over de afgelopen jaren in een separate sectie op de website te presenteren.

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

Als onderdeel van de planning van de jaarrekeningcontrole hebben wij een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij wij significante jaarrekeningrisico's hebben geïdentificeerd. Significante jaarrekeningrisico's betreffen door ons geïdentificeerde risico's waar tijdens de jaarrekeningcontrole bijzondere aandacht aan wordt geschonken. In onderstaande overzichten rapporteren wij over de werkzaamheden die wij ten aanzien van deze significante risico's hebben verricht, alsmede de hieruit voortvloeiende bevindingen.

Doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie

Geïdentificeerde significant risico

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht gesteld frauderisico. Dit risico kan zich openbaren door middel van het beïnvloeden van de jaarverantwoording via memoriaalboekingen c.q. correctieboekingen, het onrechtmatig beïnvloeden van schattingsposten en door middel van het onttrekken van activa aan de organisatie. Wij onderkennen het significante risico hoofdzakelijk op het element dat via correctieboekingen de jaarverantwoording wordt beïnvloed, waarbij lasten worden verschoven tussen diverse programma's, dan wel kosten worden uitgesteld.

Werkzaamheden

Wij hebben inzicht verkregen in de gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journalisering die op deze dagboeken plaatsvinden, de wijze waarop schattingsposten tot stand komen en daarbij gebruik wordt gemaakt van de deskundigheid van ter zake deskundige derden en hebben inzicht verkregen in de rechteninrichting in het betalingsproces.

Als onderdeel van onze werkzaamheden hebben wij de in het begrotingsjaar doorgevoerde memoriaalboekingen onderzocht, met name in het geval dat sprake is van correctieboekingen tussen verschillende programma's, hebben wij de (veronderstellingen onderliggend aan de) schattingsposten gecontroleerd aan de hand van onderliggende documentatie en hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van uitgaande betalingen. Daarnaast hebben wij begroting (swijzigingen) en mutaties in reserves met raadsbesluiten aangesloten.

Bevindingen

Op basis van de hiernaast beschreven uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij geen openbaring van het risico op doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie geconstateerd.

Niet voldoen aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels

Geïdentificeerde significant risico

Gemeenten doen zaken met een omvangrijk aantal leveranciers. Vanuit de frauderisicoanalyse is het risico geïdentificeerd dat van toepassing zijnde aanbestedingsregels niet worden nageleefd om opdrachten onterecht aan bevriende partijen te kunnen gunnen, hetgeen tot onrechtmatige besteding van middelen leidt.

Werkzaamheden

Om dit risico te adresseren hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- 1) Inzicht verkrijgen in het proces dat de organisatie heeft ingericht om te waarborgen dat de organisatie aangaande haar bestedingen voldoet aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels; en
- 2) Spendanalyse uitvoeren op inkopen boekjaar en cumulatieve inkopen afgelopen vier boekjaren (in het kader van Europese aanbestedingen), in combinatie met deelwaarnemingen ter vaststelling dat de lasten zijn besteed volgens de juiste aanbestedingsvorm.

Bevindingen

Op basis van de hierboven beschreven uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij geen openbaring van het risico op een materiële afwijking ten aanzien van de aanbestedingsrechtmatigheid welke niet is toegelicht geconstateerd.

- 1) Wij hebben door middel van interviews en het uitvoeren van een lijncontrole inzicht verkregen in het door de gemeente gehanteerde aanbestedingsproces; en
- 2) Vervolgens hebben wij door middel van gegevensgerichte controlewerkzaamheden de inkopen getoetst uitgaande van de van toepassing zijnde aanbestedingsregels. Wij hebben voor in totaal € 733.000 aan lasten geconstateerd die niet in overeenstemming met de van toepassing zijnde aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen, dan wel waar de relevante documentatie waaruit de juiste aanbestedingsvorm blijkt niet aanwezig is. Wij verwijzen naar de sectie "Overige bevindingen" voor een uitvoerigere beschrijving van deze onrechtmatigheden.

Getrouwe en rechtmatige verantwoording van lasten in het Sociaal Domein gericht op prestatielevering

Geïdentificeerde significant risico

De decentralisaties binnen het Sociaal Domein (Participatiewet, WMO en Jeugdwet) hebben er in 2015 toe geleid dat gemeenten extra taken kregen toegewezen waar zij niet (optimaal) op waren voorbereid. Het Sociaal Domein is voor gemeenten heden ten dage geen onbekend terrein meer. Echter, wij onderkennen nog steeds een verhoogd jaarrekeningrisico ten aanzien van de lasten in het Sociaal Domein, veroorzaakt door onder meer het feit dat prestatielevering moeilijker dan bij reguliere inkopen kan worden vastgesteld en het feit dat de gemeente van een groot aantal partijen afhankelijk is voor haar (financiële) verantwoording. Het risico concentreert zich op dienstverlening ten aanzien van WMO en Jeugdzorg (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden en begeleiding).

Werkzaamheden

Inzicht verkrijgen in de opzet en het bestaan van het beschikkingsproces zoals dit bij de gemeente is ingericht, alsook van het proces waarop de gemeente de prestatielevering door zorgleveranciers vaststelt.

Aansluiting van de verantwoorde lasten met de productieverantwoordingen van zorgleveranciers (voorzien van controleverklaringen), uitvoeren van een gegevensgerichte toets op de verstrekte beschikkingen in relatie tot recht, hoogte en duur van de zorglevering, het verkrijgen van controledocumentatie ter vaststelling van de prestatielevering, vaststellen of aanvullende werkzaamheden inzake persoonsgebonden budgetten hebben plaatsgevonden.

Bevindingen

Wij hebben door middel van interviews en het uitvoeren van lijncontroles inzicht verkregen in het door de gemeente gehanteerde beschikkingsproces en proces inzake toets op prestatielevering. Wij hebben de verantwoorde lasten aangesloten met de onderliggende specificaties en overige brondocumentatie afkomstig van derden, waaronder de opgaaf van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Tevens hebben wij op basis van een steekproef ten aanzien van de elementen recht, hoogte, duur een aansluiting gezocht tussen de beschikte zorg en de benodigde zorg volgens de met cliënten gevoerde gesprekken.

Voor wat betreft prestatielevering hebben wij aansluiting gezocht bij uitvraag inzake zorglevering die heeft plaatsgevonden voor individuele dossiers en de productieverantwoordingen van zorgleveranciers die voorzien zijn van een controleverklaring. Het niet voldoende kunnen aantonen van de prestatielevering leidt tot een onzekerheid van € 1.624.000. Deze bevinding is nader toegelicht in de sectie "Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen".

Onnauwkeurige (te hoge) waardering van grondexploitaties

Geïdentificeerde significant risico

De grondexploitaties (actief grondbeleid) vormen een materiële post in de jaarrekening van de gemeente. Ten aanzien van grondexploitaties wordt gebruik gemaakt van intern opgestelde inschattingen en uitgangspunten. De jaarrekeningpost grondexploitaties herbergt een significant schattingselement. De grondexploitaties zijn voor wat betreft verwachte opbrengsten en kosten financieel omvangrijk. De waardering van grondexploitaties kan worden beïnvloed door zowel interne als externe factoren (bijv. marktrenteontwikkelingen, stikstofcrisis en actualiteit op het gebied van netwerkaansluitingen), waardoor het schattingsproces ten aanzien van de waardering van grondexploitaties als significant element wordt bestempeld. Gezien de met grondexploitaties gepaard gaande onzekerheid (o.a. ten aanzien van het treffen van een verliesvoorziening) wordt de juiste waardering van de grondexploitaties als significant jaarrekeningrisico aangemerkt.

Werkzaamheden

Inzicht verkrijgen in de opzet en het bestaan van het proces rondom de verantwoording van grondexploitaties zoals dit bij de gemeente is ingericht, alsook van het proces waarop de gemeente het resultaat van de grondexploitaties vaststelt. Aansluiting van de verantwoorde vermeerderingen en verminderingen c.q. bijdragen van derden met de facturen, nota's en beschikkingen en het herrekenen van inschattingen van het college. Hierbij hebben wij de inschattingen waar mogelijk aangesloten met documentatie afkomstig van derden.

Bevindingen

Door middel van interviews hebben wij inzicht verkregen in het proces omtrent de beheersing van grondexploitaties. De verantwoorde mutaties boekjaar zijn op grond van de uitgevoerde detailcontrole akkoord bevonden. Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij op verschillende momenten, voor en na balansdatum, gesprekken gevoerd over de ontwikkelingen omtrent de grondexploitaties. Tevens hebben wij documentatie verkregen ten aanzien van transacties in 2025 ter onderbouwing van de besproken ontwikkelingen. Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de grondexploitaties in materiële zin getrouw zijn verantwoord.

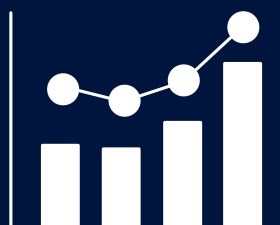
3. Analyse van de jaarrekening

Ontwikkeling van balansverhoudingen

Vaste activa	+
Vlottende activa	-
Eigen vermogen	+
Voorzieningen	+
Langlopende schulden	-
Kortlopende schulden	+

Resultaat boekjaar en financiële positie

+

€ 3.373.000

Ontwikkeling kengetallen

Solvabiliteit	+
Grondexploitatiequote	+
Netto schuldquote	-
Structurele exploitatieruimte	-

Weerstands-
capaciteit

Ontwikkeling van balansverhoudingen

Waar de staat van baten en lasten de financiële impact van de activiteiten in het boekjaar weergeeft, zowel begroot als gerealiseerd, geeft de ontwikkeling van balansverhoudingen inzicht in de vermogenspositie van de gemeente Echt-Susteren en de wijze waarop de activa van uw organisatie zijn gefinancierd. Wij behandelen in de navolgende alinea's de belangrijkste balansmutaties in 2024.

De immateriële vaste activa stijgen als gevolg van gemeentelijke bijdragen in de investeringen die door derden zijn gedaan inzake de aanleg van padelbanen.

De materiële vaste activa stijgen hoofdzakelijk als gevolg van diverse investeringen, waaronder in het kader van centrum Echt en gebiedsvisies Roosteren en Pey.

De balanspositie grondexploitaties daalt met name door de verkoop van meerdere percelen op het Bedrijvenpark de Loop Echt.

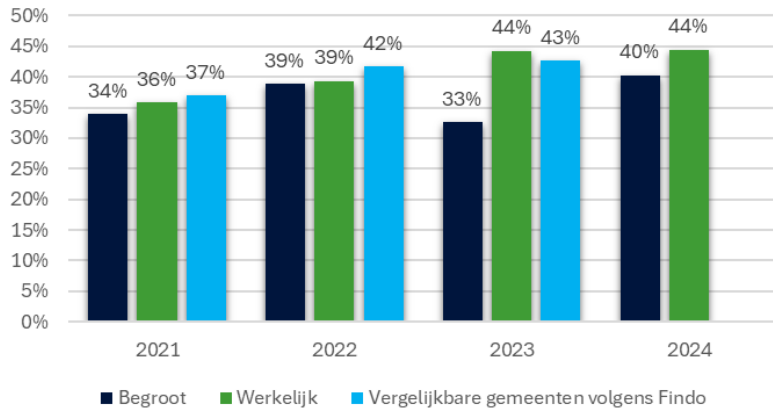
Voorts is een afname van de kortlopende activa zichtbaar, hoofdzakelijk in de uitgezette liquiditeiten. Deze afname wordt verklaard door de aflossingen op de langlopende leningen die een daling van de langlopende schulden tot gevolg heeft, aflossingen op de kortlopende kasgeldleningen en de in het jaar gepleegde investeringen in vaste activa. De overlopende activa stijgen als gevolg van een omvangrijkere positie nog te ontvangen belastingen en de afrekening in het kader van de Jeugdwet.

De stijging in de voorzieningen is het gevolg van een omvangrijke dotatie aan de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen volgend uit het nieuw opgestelde meerjarenonderhoudsplan. Voorts kent de voorziening inzake de pensioenverplichting een sterke stijging. Aan deze voorziening liggen actuariële berekeningen van een externe salarisverwerker ten grondslag.

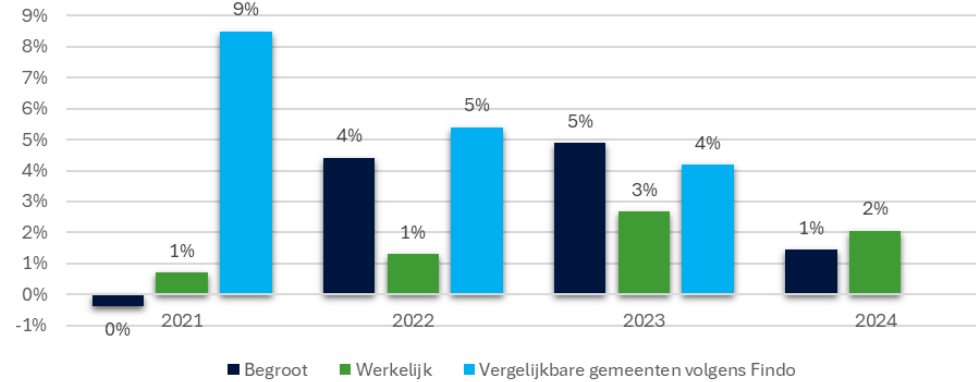
Kengetallen

Ten aanzien van de kengetallen hebben wij de begroting en realisatie van gemeente Echt-Susteren afgezet tegen die van vergelijkbare gemeenten, waarbij de cijfers van 2024 nog niet gepubliceerd zijn. De kengetallen liggen grotendeels in lijn met deze vergelijkbare gemeenten. Voorts blijkt uit onderstaande verloop dat de netto schuldquote reeds meerdere jaren aanmerkelijk lager is dan de begrote netto schuldquote volgens de begroting.

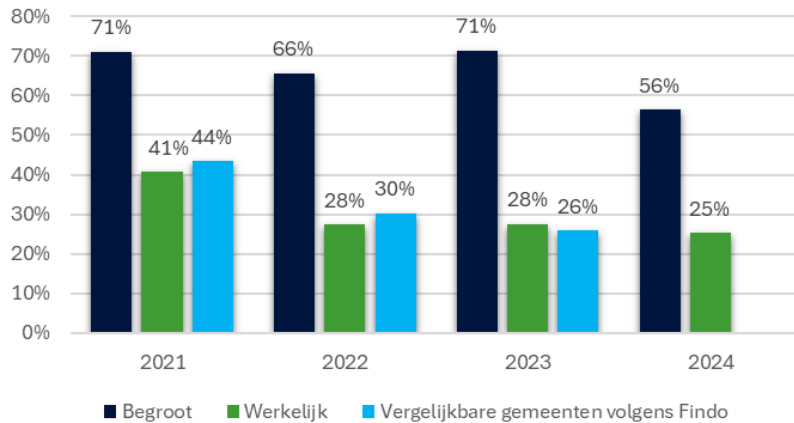
Solvabiliteit

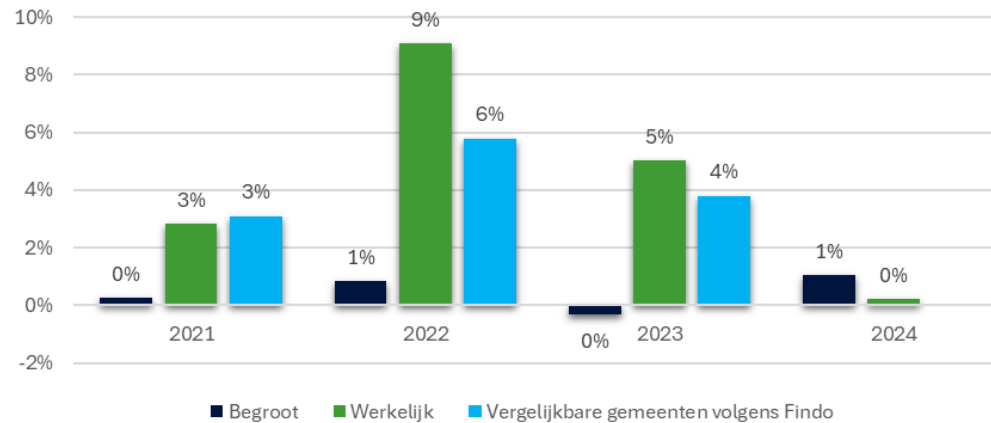
Grondexploitatiequote

Netto schuldquote

Structurele exploitatieruimte

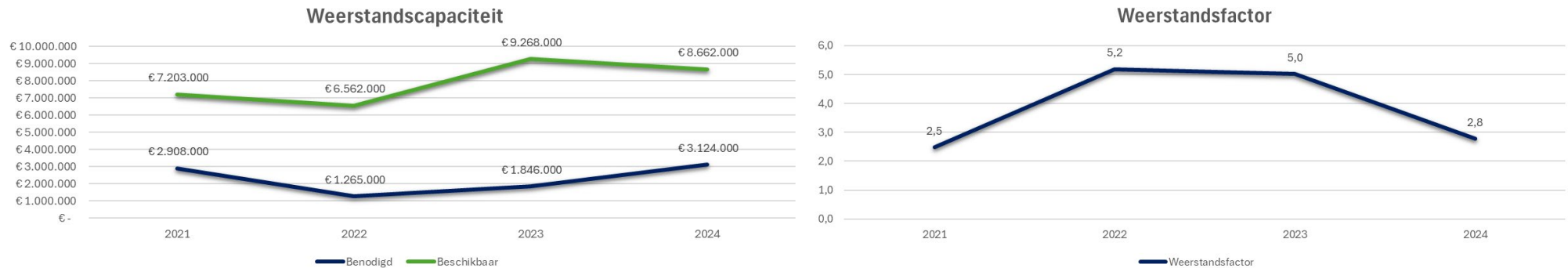
Resultaat boekjaar en financiële positie

In het kader van transparantie van de mutatie van de financiële positie van de gemeente Echt-Susteren, vinden wij het van belang om naast het jaarrekeningresultaat de mutatie in het vermogen te duiden. Het jaarresultaat 2024 bedraagt € 3.373.000 positief. Daarnaast is gedurende 2024 per saldo een bedrag van € 2.285.000 ten gunste van het resultaat onttrokken aan de reserves. Vorenstaande betekent dat het eigen vermogen van de gemeente Echt-Susteren met een bedrag van € 1.088.000 is toegenomen tot € 72.103.000 per 31 december 2024.

De solvabiliteitsratio, uitgedrukt als het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal, bedraagt per 31 december 2024 44,4% (31 december 2023: 44,1%).

Ontwikkeling financiële positie				
	Algemene reserve	Bestemmingsreserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2024	6.817	61.852	2.347	71.016
Resultaatbestemming 2023	2.347	0	-2.347	0
Toevoegingen aan reserves	52	13.622	0	13.674
Onttrekkingen aan reserves	-2.401	-13.559	0	-15.960
Resultaat 2024	0	0	3.373	3.373
Saldo per 31 december 2024	6.815	61.915	3.373	72.103

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de gemeente Echt-Susteren wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen en toont daarmee de financiële weerbaarheid van de organisatie. In deze paragraaf staat de analyse van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de programmarekening centraal.

In overeenstemming met het BBV heeft uw organisatie een inschatting gemaakt van de vereiste weerstandscapaciteit. In de navolgende tabel hebben wij een samenvatting opgenomen van het weerstandsvermogen van de gemeente Echt-Susteren.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de ingeschatte risico's; deze wordt uitgedrukt in de weerstandsfactor. De hieruit voortvloeiende weerstandsfactor, uitgaande van de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente Echt-Susteren bedraagt 2,8 (2023: 5,0). De weerstandsfactor daalt hoofdzakelijk omdat de geïdentificeerde risico's stijgen. Deze stijging houdt onder meer verband met risico's ten aanzien van vertraging van projecten.

4. Overige elementen

Frauderisicofactoren

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het management van de gemeente Echt-Susteren. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

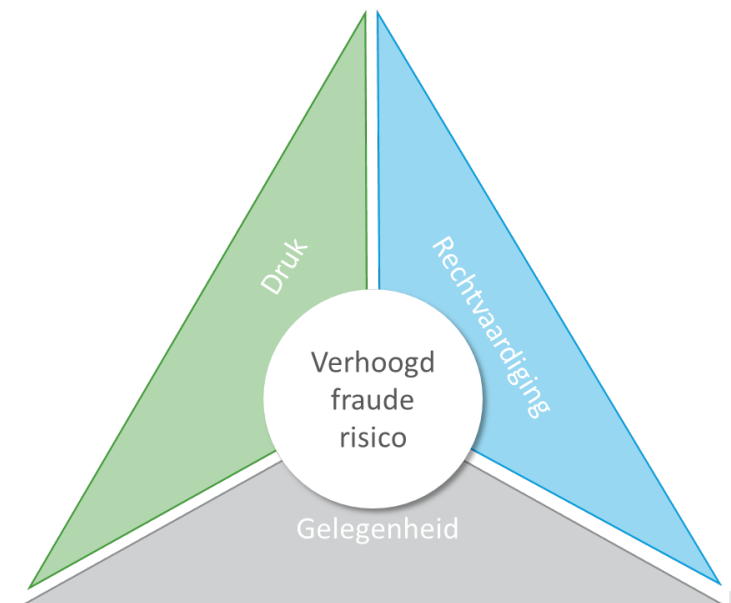
Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door de leiding van de organisatie. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op:

- de memoriaalboekingen die in uw administratie zijn gemaakt; hiervan hebben wij onderzocht of deze aanvaardbaar zijn;
- de schattingen; wij toetsen de gemaakte schattingen met inachtneming van de geïdentificeerde tendentie;
- significante ongebruikelijke transacties; wij hebben onderzocht of er indicatie bestaat voor ongebruikelijke transacties en hebben indien aanwezig deze transacties onderzocht met behulp van data-analyse en onderliggende documentatie.

Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2024 zijn geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude gebleken.

Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregelheden.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle zijn in dit opzicht geen acute bevindingen naar voren gekomen die aan u moeten worden gemeld.

Wel vragen wij aandacht voor de regievoering en monitoring ten aanzien van uitbestede IT-activiteiten.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onafhankelijkheid

Objectiviteit is naast vakbekwaamheid en zorgvuldigheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Onder meer door onze onafhankelijke positie geven wij invulling aan het fundamentele beginsel objectiviteit. Nederlands recht, waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM Netherlands Accountants N.V. (hierna: RSM) kennen wij aantal waarborgen dat specifiek is opgezet om onze onafhankelijkheid te borgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften en de daarbij behorende waarborgen beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht, hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van de gemeente Echt-Susteren en, voor zover bij ons bekend, heeft er zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en de gemeente Echt-Susteren, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Wij hebben, voor zover van toepassing, de aard van de door ons uitgevoerde non-assurance dienstverlening geëvalueerd en geconcludeerd dat er geen sprake is van werkzaamheden die niet zijn toegestaan op basis van de van toepassing zijnde onafhankelijkheidsregels.

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens de gemeente Echt-Susteren.

Financiële rechtmatigheid

In het kader van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zijn wijzigingen aangebracht in de Gemeentewet. Met de wijziging van de Gemeentewet is beoogd dat het college van burgemeester en wethouders in de jaarrekening zelf verantwoording aflegt over financiële rechtmatigheid en dat het getrouwheidsoordeel van de accountant zich ook uitstrekt over deze rechtmatigheidsverantwoording. De accountant geeft hierdoor geen oordeel meer over de rechtmatigheid van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties in de jaarrekening.

Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria. In de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.

De begrotings-overschrijdingen hebben, gezien hun aard en toelichting, geen invloed op ons accountantsoordeel.

Criterion	Afgedekt door
Calculatiecriterium	Balans en overzicht van baten en lasten
Valuteringscriterium	
Adresseringscriterium	
Volledigheidscriterium	
Aanvaardbaarheidscriterium	
Leveringscriterium	
Begrotingscriterium	Rechtmatigheidsverantwoording
Voorwaardencriterium	
Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium	

Verantwoordings- en rapportagegrens

Op basis van de 212-verordening en het controleprotocol heeft de gemeenteraad de verantwoordings- en rapportagegrens bepaald. De verantwoordingsgrens is door het college gehanteerd om een conclusie te trekken of de verantwoorde baten en lasten in de jaarrekening, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rapporteringsgrens bepaalt boven welk bedrag afwijkingen dienen te worden vermeld.

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijken onrechtmatigheden welke de verantwoordingsgrens van 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan reserves (zijnde € 3.903.000) te boven gaan. De rapportagegrens is door de gemeenteraad vastgesteld op € 50.000.

Normenkader

In samenhang met het controleprotocol stelt de gemeenteraad jaarlijks het normenkader vast, welke de externe en interne regelgeving bevat op basis waarvan de financiële rechtmatigheid wordt bepaald van de acties gedurende het boekjaar. Het niet opnemen van externe regelgeving ontslaat de gemeente niet van het naleven van de betreffende regelgeving.

Het normenkader is geactualiseerd. De gemeenteraad heeft het normenkader in haar vergadering van 18 maart 2025 vastgesteld. Het normenkader is niet door een onafhankelijke derde getoetst op volledigheid. Op basis van de kadernota rechtmatigheid is de volledigheid van het normenkader de verantwoordelijkheid van de gemeente.

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn vastgelegd in de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld. Deze nadere invulling heeft plaatsgevonden middels de zogenaamde 212-verordening. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat baten en lasten binnen de door de raad gestelde begrotingskaders blijven en dat significante wijzigingen tijdig aan de gemeenteraad worden gemeld. Hierdoor kan tijdig een besluit worden genomen door de gemeenteraad en wordt voorkomen dat het risico wordt gelopen op inbreuk op het budgetrecht van de gemeenteraad.

De toetsing op de naleving van de wet- en regelgeving is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Begrotingsrechtmatigheid

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen niet rechtmatig. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voorwaarde hiervoor is onder meer dat deze kostenoverschrijdingen duidelijk herkenbaar in de jaarrekening moeten zijn opgenomen.

Wij hebben vastgesteld dat voor de programma's "Bevolking en bestuur" en "Openbare orde en veiligheid" en voor de algemene dekkingsmiddelen een begrotingsoverschrijding op de lasten heeft plaatsgevonden groter dan de door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie. Voor een inhoudelijke duiding van de overschrijdingen verwijzen wij naar de toelichting op de afwijkingen die in de programmaverantwoording per afzonderlijk programma is opgenomen. In deze analyse voor wat betreft rechtmatigheid zijn de overschrijdingen toegelicht, waarmee het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt over de rechtmatigheid van de lasten over het boekjaar.

Voorwaardencriterium

Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de beheersorganisatie en hebben tevens gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben vastgesteld dat er sprake is van aanbestedingsonrechtmatigheden voor een bedrag van in totaal € 733.000. Deze onrechtmatigheden zijn lager dan de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen in haar interne controlewerkzaamheden ten aanzien van de verschillende processen.

Er zijn vanuit het aspect misbruik en oneigenlijk gebruik geen bevindingen geconstateerd die invloed hebben op de financiële rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties. Wij hebben desgevraagd geen signalen vanuit de organisatie ontvangen die wijzen op misbruik en oneigenlijk gebruik.

Bijlage: geplande en gerealiseerde urenbesteding

Voorafgaand aan de start van de controleopdracht maken wij op basis van de reikwijdte en diepgang van de controle-opdracht, in combinatie met onze kennis van de markt waarin uw organisatie opereert, alsmede kennis van de huishouding van uw organisatie, een inschatting van de urenbesteding. In onderstaand overzicht geven wij de geplande en de (verwachte) gerealiseerde urenbesteding weer.

Overzicht geplande en gerealiseerde urenbesteding			
Functieniveau	Geplande uren	Gerealiseerde uren *	Vershil
Externe accountant	35	38	3
Supervisor/manager	117	125	8
Assistent accountants	261	510	249
Interne review	0	8	8
Totaal	413	681	268

* De gerealiseerde uren omvatten de stand per heden, inclusief de verwachte uren ten aanzien van dossierafwikkeling.

RSM Netherlands Accountants N.V.

Bekkerweg 10
Postbus 6005
6401 SB Heerlen
T 045 405 5555
rsmnl.com

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255759.